

Koneiden vallankumous on hirvittävä.

Vaikka tuotantoa kohotettaisiin, ei se vähentäisi työttömyyttä.

Amerikan insinöörit pulan syistä. — Hekin jo vaativat suunnitelmataloutta.

(Lehtemme kirjeenvaihtajalta.)

Siitä huolimatta, että koko maailma huokaa nykyisen taloudellisen lamaan keskellä ja etsii siitä ulospääsytietä, vallassaolijat eivät uskalla kajoja niihin peruskysymyksiin, jotka sen ovat aiheuttaneet. Täällä Amerikassa, jossa nämä syyt ovat selvimmän nähtävissä, tulee siihen kuitenkin lävä pakko, ja jo nyt täytyy näyttöä vetää esille. On tunnettua, että kaikki tähänastiset lievityskeinot ovat osoittautuneet aivan tehottomiksi. Tilannetta korjaamaan asetettu "Reconstruction" Finance Corporation" on jo käyttänyt yli kaksi miljardia dollaria pankkien, rautateiden ja teollisuuslaitosten rahastamiseen muka siinä tarkoituksessa, että nämä valmistaisivat työtilaisuuksia työttömille. Työttömyystilanne ei kuitenkaan ole hituistakaan parantunut, sillä näillä miljardoilla dollareilla ei ole kohotettu ihmisten kulutuskykyä tuskin sentinkään edestä, ja tehtaat yhä seisovat, ja rautatiet tuottavat tappiota, ja pankkien sijoitukset ovat edelleen jäätyneissä tilassa. Huuto sotavelkojen peimisestä on osoittautunut yhtä tehotomaksi, ja selvästi jo nähdään, että tilanne siitä huolimatta, vaikka Euroopan maat maksaisivat yhdelle laudalle kaikki velkansa, ei ollenkaan siitä parantuisi, koska nämäkään rahat eivät lisäänsi kansan kulutuskykyä, vaan jäisivät täyteen ennestäänkin jo täysiinä pankkien kassaholveihin. Syynä täytyy olla syvemmällä.

New Yorkissa parhaillaan koolla oleva Amerikan insinöörien konventio on ollut pakotettu kajoamaan näihin todellisiin syihin. Tässä kokouksessa on todettu toiselta puolen se ilahuttava, mutta nykyisessä käänteessä kerrassaan hirvittävä asiantila, että tämän kaaoksen pohjimmaisena syynä on se suunnaton kehitys, mikä viimeisen kymmenen vuoden aikana on tapahtunut tuotantovälineiden ja tekniikan alalla. Koneiden tuottavuus on lisääntynyt viimeisen kymmenen vuoden ajalla enemmän kuin vii-

Makkaratyöriita Helsingissä.

Neuvottelut päättyneet tuloksettomina.

Työläiset päättäneet ryhtyä lakon avulla puolustamaan etujaan.

Viime joulukuun kuluessa on Helsingin makkaratyöntekijäin ja makkaratyönantajain välillä käyty neuvotteluja uuden palkka- ja työehtosopimuksen aikaansaamisesta. Neuvottelut päättyivät kuitenkin tuloksettomina viime perjantaina senvuoksi, että työnantajat pysyivät kiinteästi tekemissään huononnuksesityksissä.

Sen jälkeen kuin asianomainen työväen ammattiosasto oli pyytänyt Puolueen Elintarvetyöläisten liitolta SAK:lta ja saanut sen, oli toissa päivänä makkaratyöläisten ammattiosaston yleinen kokous, jossa päätettiin yksimielisesti ryhtyä lakon avulla

delläkymmenellä prosentilla, ja jos tänä päivänä tuotanto saatettaisiin siihen, missä se oli korkeimmillaan ollessa, niin se ei sanottavasti vaikuttaisi työttömyyden lieventämiseen, sillä edelleen jäisi työttömiksi noin kymmenen miljoonaa ihmistä. Tämän maan autotehtaat kykenevät valmistamaan autoja niin paljon, että jokainen perhe koko maassa saisi uuden auton vähintään joka kolmas vuosi, mutta nyt autojen luku teillä jatkuvasti vähenee, kun ihmiset eivät kykene niitä ostamaan. Eräs insinööri osoitti m.m., että nykyisin jo tunnetuilla koneilla kykenee sata miestä valmistamaan tiilä niin paljon kuin koko maan rakennusteollisuus tarvitsee ja muilla aloilla on tapahtunut samanlainen kehitys. Tässä kokouksessa myös todettiin, että vaikka otettaisiin käyttöön kuusituntinen työpäivä ja viisipäiväinen työviikko, niin sittenkään tuskin kyettäisiin tarjoamaan työtä kaikille työhön kykeneville, niin tehokkaiksi tuotantovälineet ovat kehittyneet. Te siellä Suomessa ja yleensä takapajuisissa maissa tuskin vielä aavistatte, minkälaisen hirvittävän vallankumouksen koneet jo ovat suorittaneet. Tämän vallankumouksen seuraukset pakostakin tulevat näkyviin aivan pian. Kun Marx kirjoitti taloudelliset oppinsa, niin hänellä tuskin oli vielä täyttä käsitystä siitä, millä kauhottavalla draagillisuudella nämä tulevat toteutumaan. Me elämme todella sellaisen taloudellisen vallankumouksen keskellä, että se alkaa innostaa vanhaakin elämään, nähdäkseen tämän taloudellisen vallankumouksen lähimmät seuraukset.

Yhtenä näkyvänä seurauksena jo onkin se, että päinvastoin kuin aikaisemmin puhuttiin kahdeksantuntisesta työpäivästä, nyt vaaditaan kuusituntista työpäivää ja viisipäiväistä työviikkoa. Tällaisen päätöksen teki m.m. Amerikan Federation of Labor hiljattain pitämässään konventionissa ja samalla se päätti ryhtyä ajamaan vaatimuksia "voimakeinoilla", niinkuin päätöksen sanat kuuluvat. Ja ei ainoastaan työväen järjestöt, vaan myöskin kaikki sellaiset järjestöt, jotka näkevät tämän asiain tilan, kiirehtivät vaatimaan näin rohkeaa työajan lyhentämistä mitä kiireellisimpänä toimenpiteenä. Niin että valmistautukaa vaan sielläkin ottamaan tällainen vaatimus ohjelmaan, sillä se on aivan lähimmän tulevaisuuden kysymys.

Jokainen hiukankin taloudellisia asioita tunteva kuitenkin tietää, että pulan ratkaisu ei riipu yksistään työajan lyhennyksestä, vaan täytyy sitä seurata sellainen palkkojen korotus, että se tekee työläiset kykeneviksi ostamaan ja kuluttamaan sen, mitä tuotetaan. Mutta sellainen tuotannon ja kulutuksen tasapaino ei kuitenkaan ole saavutettavissa niin kauan kuin kapitalistinen voittoilujärjestelmä jatkuu. Siitä syystä esittääkään jo m.m. mainittu insinöörien kokous "suunnitelmatalouden" käyttöön ottamista nykyisen yksityisyritteliäisyyden ja voittoilujärjestelmän tilalle. Minkälaisia suunnitelmataloutta he esittävät, ei ole vielä tiedossa, mutta ollakseen tehokas ja käytännöllinen, sen täytyy olla

(Jatk. 4. sivulla)

Koneiden . . .

(Jatk. 1. sivulta.)

sellaisen kuin sosialistit ovat ohjelmis-
saan esittäneet.

Joka tapauksessa on selvää, että
sotavelkakysymykset ja muut keino-
tekoiset pulan selvittämiskysymykset
saavat aivan pian väistyä näiden to-
dellisten kysymysten tieltä. Pohja on
paljastettava ja perustus uudelle ta-
lousjärjestelmälle on laskettava, sillä
sitä ei rakenneta katosta, vaan poh-
jasta käsin.

Pieni välinäytös prof. Einsteinin passiasiassa.

Yhdysvaltain valtiovirasto on onnis-
tunut kiinnittämään toimiinsa kiusal-
lista huomiota, ja tämän maan lehtien
puolelta melkoisen ankaraa arvostelua-
kin. Tarkoitin professori Alb. Einsteinin
passin viseerausta. Kuuluisa Prin-
ceton yliopisto, jonka rehtorina entin-
nen presidentti Woodrow Wilson ai-
koinaan oli, oli pyytänyt professori
Einsteinia yliopiston matematiikan
opetuksen ohjaajaksi, ja Einstein oli
ottanut pyynnön vastaan. Eräät patri-
oottiset naiset lähettivät valtiosihteri
Stimsonille kirjeen, jossa he esittivät,
että Einstein olisi estettävä Yhdysval-
toihin saapumasta, koska hän kuuluu
jäsenenä useampaan kommunistiseen
järjestöön kuin itse Stalin. Jos valtios-
ihteri olisi kauniisti jättänyt kirjeen
huomioimattomaksi, niin asia tuskin
olisi herättänyt mitään huomiota.
Mutta Stimson lähetti kirjeen alaisel-
leen kenraalikonsulille Berliiniin ja oh-
jasi häntä kuulustelemaan Einsteinia.
Tämä kuulustelu lienee sielläkin tun-
nettu, ja se oli vähällä kokonaan kes-
keyttää Einsteinin matkan tänne. Tä-
stä kuulustelusta muodostui karvas
pala amerikkalaisille patriooteille ja
sai siitä valtiosihterikin osansa. Mo-
net suuret lehdet ovat sanoneet suo-
raan, että tyhmääkin hallitusta voi
vielä sietää, mutta kun hallitus tai hal-
litusmiehet tekevät itsensä naurettavi-
viksi, niin se on sietämätöntä.

Tämä pieni myrsky vesilasissa haih-
tuu kuitenkin ilman jälkiseurauksia,
varsinkin kun Einsteinilla oli riittä-
västi huumorin tuntoa lyödäkseen lo-
pultakin asian leikiksi. Mutta patrioot-
tiset naiset tällä "isänmaallisella" teo-
laan tekivät asialleen pahan karhun-
palveluksen, mikä muuten oli heille ai-
van oikein ja kohtuullistakin. Kiusalli-
sinta tässä oli vain se, että hallitus
antoi itsensä houkutella tällaiseen an-
saan.

Vuosi 1932 on loppunut ja uusi
vuosi alkanut. Toivon säteitä tuskin
näkee. Ainoa toivon kipinä on sosia-
listise nliikkeen nousussa, mikä tässä-
kin maassa jo on selvästi nähtävänä.
Siitäpä syystä toivotankin teille siellä
Suomessa onnea uudelle vuodelle.

Oskari Tokoi.